

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 38/22
23.3.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Весне Станковић, председника већа и судија Сање Агатоновић и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца Организације произвођача фонограма Србије О.Ф.П.С. из Београда, Дечанска 14, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из Београда, Теодора Драјзера 34, против туженог АА из ..., ..., чији је пуномоћник Јована Муртин, адвокат из Бегеча, Ивањданска 71, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 145/21 од 15.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.3.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 145/21 од 15.12.2021. године у делу првог става изреке којим је одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Новом Саду ИИв 409/20 од 18.5.2020. године за исплату главног дуга од 10.620,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.5.2015. године, па до исплате и за трошкове извршног поступка од 7.975,00 динара, као и у другом ставу изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 145/21 од 15.12.2021. године у преосталом делу првог става изреке којим је одлучено о камати, тако што се **УКИДА** решење о извршењу Основног суда у Новом Саду ИИв 409/20 од 18.5.2020. године у делу којим је обавезан тужени АА из ... да тужиоцу Организацији произвођача фонограма Србије О.Ф.П.С. из Београда на износ дуга од 10.620,00 динара исплати законску затезну камату почев од 21.10.2011. године до 25.5.2015. године, па се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев у том делу.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 145/21 од 15.12.2021. године, првим ставом изреке одржано је на снази решење о извршењу Основног суда у Новом Саду ИИв 409/20 од 18.5.2020. године којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од

10.620,00 динара са законском затезном каматом од 21.10.2011. године, па до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 7.975,00 динара. Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 32.324,00 динара са законском затезном каматом од испуњености услова за извршење до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је првостепену пресуду побијао из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20). Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужилац је доставио одговор на жалбу. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она неосновано побија и због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је као предузетник имао регистровану самосталну угоститељску радњу “...” у ..., ... и обављао је предузетничку делатност до 26.1.2012. године, када је радња брисана из регистра Агенције за привредне регистре. Према записнику о извршеној контроли и евидентирању јавног саопштавања фонограма број ... од 22.9.2011. године, овлашћени контролор тужиоца утврдио је да је тужени обављајући своју делатност у објекту, индиректно користио фонограме путем радија и јавно их саопштавао без плаћања накнаде, па је на основу записника издат рачун број Р-14975/11 од 13.10.2011. године на износ од 10.620,00 динара (9.000,00 динара са ПДВ од 18 % 1.620,00 динара) на име накнаде за јавно саопштавање фонограма за календарску 2011. годину, који тужени није измирио. Према опомени пред утужење од 11.5.2015. године са повратницом о пријему од стране туженог дана 18.5.2015. године, тужени је позван да у року од 7 дана од пријема опомене исплати дуг по означеном рачуну заједно са каматом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са члановима 123, 127 став 1, 2, 4 и 5, 152, 153 став 1 и 3 и 180 Закона о ауторском и сродним правима, чланом 85 став 1 и 2 Закона о привредним друштвима и чланом 371 у вези са чланом 372 Закона о облигационим односима, разматрајући приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог оценио да је исти неоснован, пошто се не ради о повременим потраживањима, већ о дугу за који се примењује општи рок застарелости од 10 година, а који није протекао пошто од момента доспелости потраживања - дана 13.10.2011. године, па до подношења предлога за

извршење дана 11.5.2020. године није прошло десет година, а накнада за јавно саопштавање фонограма се плаћа за календарску годину у којој је утврђено да одређено лице неовлашћено користи фонограм и наплаћује се у јединственом износу за сваку годину засебно. Првостепени суд је оценио да је тужени у време извршене контроле у својој угоститељској радњи као предузетник јавно саопштавао фонограме без сагласности тужиоца као организације за колективно остваривање права произвођача фонограма, што је утврђено контролом од 22.9.2011. године, те је тужени обавезан да тужиоцу плати накнаду за јавно саопштавање фонограма за 2011. годину, према издатом рачуну са законском затезном каматом у складу са чланом 324 Закона о облигационим односима почев од 21.10.2011. године - по истеку 7 дана од издавања рачуна, па до исплате и у складу са чланом 460 став 4 Закона о парничном поступку одржао је на снази означено решење о извршењу.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је донео побијану одлуку у потврђујућем делу, дајући разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновани су жалбени наводи о погрешној примену материјалног права код оцене приговора застарелости потраживања, указивањем да се ради о повременим потраживањима и да се има применити рок застарелости од 3 године прописан одредбом члана 372 став 1 Закона о облигационим односима, а не општи рок застарелости од 10 година из члана 371 Закона о облигационим односима. Накнада за коришћење фонограма плаћа се за календарску годину у којој је утврђено да је одређено лице неовлашћено јавно саопштавало фонограм и иста се за јавно саопштавање наплаћује у јединственом износу за сваку календарску годину засебно, па се тако потраживање не може сматрати повременим у смислу члана 372 Закона о облигационим односима, због чега се у конкретном случају примењује општи рок застарелости из члана 371 Закона о облигационим односима од 10 година, а Закон о ауторском и сродним правима не одређује неки други рок застарелости. Потраживање тужиоца се односи на накнаду за јавно саопштавање фонограма из 2011. године, те исто није застарело. Право тужиоца да захтева наплату накнаде за коришћење фонограма своју основу има у члану 127 Закона о ауторском и сродним правима и застарелост права на наплату такве накнаде има се ценити применом члана 371 Закона о облигационим односима. Осим тога, наведена накнада нема карактер повремених потраживања из разлога што иста представља законом прописану обавезу која настаје самим коришћењем предмета заштите који чини репертоар О.Ф.П.С. те се изнова утврђује сваке године (услед постојања могућности да се промене елементи од значаја за утврђивање њене висине).

У конкретном случају не може се применити ни одредба члана 374 Закона о облигационим односима која прописује рок од 3 године између правних лица из уговора о промету робе и услуга, из разлога што предузетници нису правна лица, а наведена одредба примењује се само на правна лица, а не и на предузетнике. Не ради се о уговорном односу, јер је обавеза плаћања накнаде за јавно саопштавање фонограма законска обавеза, пошто према одредби члана 127 и члана 169 Закона о ауторском и сродним правима тужиоцу О.Ф.П.С. припада право на наплату накнаде за јавно

саопштавање фонограма по самом Закону о ауторском и сродним правима, а у конкретном случају није прописан посебан рок застарелости. Тужени предузетник је брисан из регистра, а исти је физичко лице, те се примењује општи рок застарелости од 10 година из члана 371 Закона о облигационим односима.

Према стању у списима, предлог за извршење на основу веродостојне исправе поднет је дана 11.5.2020. године пре истека рока од 10 година, рачунајући од дана када је тужилац имао право да захтева испуњење обавезе по издатом рачуну за плаћање накнаде за јавно саопштавање фонограма за 2011. годину - 1.1.2012. године, с обзиром да се накнада за коришћење предмета заштите са репертоара О.Ф.П.С. путем јавног саопштавања фонограма одређује на годишњем нивоу за календарску годину у смислу члана 16 Тарифе накнада које од корисника наплаћује О.Ф.П.С.

Међутим, погрешно је првостепени суд применио материјално право - одредбу члана 324 Закона о облигационим односима, одлучујући о захтеву за исплату припадајуће законске затезне камате.

Накнада за коришћење предмета заштите са репертоара О.Ф.П.С. путем јавног саопштавања фонограма одређује се на годишњем нивоу за календарску годину, па тужени пада у доцњу када га тужилац позове да испуни обавезу на начин прописан чланом 324 став 2 Закона о облигационим односима, али не пре 1.1. наредне године (без обзира када је рачун испостављен). Према стању у списима, тужени није примио рачун након издавања (дана 13.10.2011. године), већ је исти примио дана 18.5.2015. године, уз опомену пред утужење са захтевом за исплату дугованог износа у року од седам дана, пре подношења предлога за извршење (дана 11.5.2020. године), а за другачије утврђење тужилац није пружио доказе, на шта је обавезан чланом 231 Закона о парничном поступку, па се даном када је тужени - дужник пао у доцњу сматра дан по истеку седмог дана од пријема опомене за измирење дуга - 26.5.2015. године. Код таквог стања, тужиоцу сходно члану 324 став 2 и члану 277 став 1 Закона о облигационим односима на износ главног дуга припада законска затезна камата почев од 26.5.2015. године, па до исплате.

Са изнетих разлога побијана пресуда је преиначена у делу првог става изреке којим је одлучено о камати, тако што је укинута решење о извршењу Основног суда у Новом Саду ИИв 409/20 од 18.5.2020. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу на износ дуга од 10.620,00 динара исплати законску затезну камату почев од 21.10.2011. године до 25.5.2015. године, те је у том делу одбијен као неоснован тужбени захтев, док је у преосталом делу решење о извршењу у делу за главни дуг са законском затезном каматом почев од 26.5.2015. године до исплате и трошковима извршног поступка у износу од 7.975,00 динара правилно одржано на снази у складу са чланом 455 и 460 став 4 Закона о парничном поступку.

Потврђена је одлука о трошковима поступка применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, јер извршено преиначење у односу на потраживање тужиоца није утицало на висину трошкова поступка, односно на обавезу туженог да тужиоцу накнади трошкове поступка који су досуђени у складу са члановима 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку одмерени сходно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксној тарифи садржаној у Закону о судским таксама,

важећим на дан пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 и члана 394 тачка 4 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и 5 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом и другом ставу изреке ове пресуде.

Како је тужени успео са жалбом само у незнатном делу, а издатак тужиоца настао поводом састава одговора на жалбу не представља нужни трошак у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, то су њихови захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка као неосновани одбијени сходно члану 165 став 1 Закона о парничном поступку одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа-судија

Весна Станковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић